

Protos. Nicodim Măndiță

*Sfânta Tradiție,
mama
Sfintei Scripturi*

Noi ne vom duce de aici mai devreme sau mai târziu, dar, dacă reușim să lăsăm urmașilor cât mai multe cărți sfinte, le lăsăm o zestre de mare valoare pentru ei și pentru cei care vor veni după ei.

Protos. Nicodim Măndiță

Difuzare:

EDITURA
AGAPIS

Str. Mențiunii Nr. 7
Sector 2, București
Tel./Fax: 021-2410673
Mobil: 0733-580000
editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa
www.edituraagapis.ro
sau de la librăria Editurii Agapis,
din strada Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București
unde puteți beneficia de **oferte speciale**.

Tipărit la TIPOGRAFIA **NEKTARIOS** Botoșani
www.nektarios.ro
Mobil: 0733-580001

Editura Cartea Ortodoxă Alexandria
Protos. Nicodim Măndiță / *Sfânta Tradiție, mama Sfintei Scripturi*
ISBN: 978-606-529-272-7

Protos. Nicodim Măndiță

Sfânta Tradiție, mama Sfintei Scripturi

Se tipărește cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Cartea Ortodoxă Alexandria
2015

SEÂNTA TRADIŢIE ŞI SEÂNTA SCRIPTURĂ

Aceste două Sfinte călăuze sunt date de Dumnezeu Sfintei Sale Biserici, Apostolească şi Sobornicească, pentru ca prin ele amândouă să călăuzească pe fiecare fiu drept-credincios al ei, pe calea vieţii şi oamenii conducându-se cu întregă înţelepciune să ajungă la moştenirea Sa cerească (Mt. 25, 34), unde să trăiască fericiţi în veci.

Sfânta Tradiţie a Vechiului Testament este mai veche decât Sf. Scriptură (Fac. 18; 19; Ieş. 10, 1-2; Evr. 11, 5). Şi după apariţia Sfintei Scripturi, în timpul lui Moise, oamenii au învăţat credinţa în Dumnezeu prin ajutorul Sfintei Tradiţii (Fac. 32, 7; Jud. 6, 13; Ps. 77, 3-7). Sfânta Tradiţie a Noului Testament este de asemenea mai veche decât Sf. Scriptură a Testamentului Nou. Domnul Iisus Hristos a învăţat numai prin viu grai, şi Sfinţii Apostoli mai mult prin viu grai, decât prin scris (Mat. 10, 7; 28, 19-20; Ioan 20, 30; 21, 25; F. Ap. 1, 3; 20, 31; 2 Ioan 1, 12; 3 Ioan 1, 13-14; 1 Cor. 4, 17; 11, 34). Noi trebuie să ştim şi să împlinim toată învăţătura Domnului şi a Sfinţilor Apostoli, ori că ni s-a păstrat prin cuvânt, ori în scris prin Evanghelie şi Epistole (Mt. 28, 19-20; 1 Ioan 2, 24; 1 Cor. 11, 2; Tim. 6, 20; 2 Tim. 1, 13; 1 Tes. 2, 13; Filip). Sfânta Tradiţie este deopotrivă în vrednicie cu Sfânta Scriptură (F. Ap. 15, 22-27, 31-32; 1 Ioan 2, 24; Rom. 10, 14; 2 Tes. 2, 5-15). Ea s-a transmis într-un chip nestricat prin viu grai oamenilor credincioşi în stare să înveţe şi pe alţii (2 Tim. 2, 1-2). Sf. Tradiţie ne este trebuitoare:

- 1) pentru învăţarea credinţei (1 Petru 5, 12; Efs. 3, 3; Col. 1, 3-6);
- 2) pentru încredinţarea de autenticitatea Sfintei Scripturi (2 Petru 2, 2);
- 3) pentru dreapta tâlcuire a Sfintei Scripturi (2 Petru 3, 15-16);

4) pentru uniforma și dreapta săvârșire a slujbei Sfințelor Taine (1 Cor. 14, 40; Filip. 4, 9). Înșiși Sfinții Apostoli s-au folosit de Sfânta Tradiție (F. Ap. 20, 35; Iuda 1, 9, 14-16; 2 Tim. 3, 8). Apostolul Pavel laudă pe cei ce țin Tradiția (1 Cor. 11, 2), și poruncește în numele Domnului Iisus Hristos ca ei să se depărteze de cei ce nu recunosc Sfânta Tradiție (2 Tes. 3, 6). Sfânta Scriptură e dată de la Dumnezeu și-i de Dumnezeu insuflată (2 Petru 1, 21; 2 Tim. 3, 15-16). Toată Scriptura Testamentului Vechi, – în afară de cele ce privesc așezămintele împărăției evreilor, și de cele ce au avut rol prefigurativ și de rituri – este neapărat, trebuincioasă, ca și Testamentul Nou (Mt. 5, 17; Ioan 5, 46-47; F. Ap. 24, 14; Rom. 15, 4; 2 Tim. 3, 15-16). Sfinții Apostoli se foloseau spre învățătura credincioșilor și de cărțile necanonice ale Testamentului Vechi (Iacob. 1, 3-14; Is. Sir. 15, 11-12; Iac. 1, 19; Is. Sir. 5, 13). Nu toate în Sfânta Scriptură sunt pentru toți lămurite (F. Ap. 8; 27-38; 2 Petru 3, 15-16). A tâlcui Sfânta Scriptură n-are voie fiecare (Rom. 10, 15; 1 Cor. 12, 28-30). Pentru aceasta sunt puși păstorii și învățătorii Bisericii (F. Ap. 20, 28; Rom. 10, 15; 1 Cor. 12, 28-30; Efs. 4, 11). Mirenii, ca să n-o tâlcuiască spre pieirea lor, nu trebuie singuri să se apuce de tâlcuit (Iac. 3, 1; 2 Petru 3, 15-16; 1 Cor. 7, 20; Is. Sir. 38, 26-46; 39, 1-3; 8-9, 11; Mc. 12, 24), ci să ia îndrumări și blagoslovenie de la Preoți, urmând tâlcuirile Sfintei Tradiții: a Sfinților Părinți și a Sfințelor Sinoade ecumenice.

Precum omului – ca să poată fugi repede pentru a ajunge unde vrea, ori pentru ca să scape de orice primejdie – îi trebuie două picioare sănătoase; tot așa și creștinului, pentru a alerga pe calea vieții, la Dumnezeu, și pentru a cunoaște pe vrăjmașii care-i primejduiesc mântuirea sufletului; ca să se păzească de ei (Mt. 7, 15; 24, 11, 24; Mc. 13, 22-23; Rom. 16, 17-18; 2 Cor. 11, 13-15; Efs. 5, 6; Filip. 3, 2, 17-19; 2 Petru 2, 1-3; 1 Ioan 2, 18-19; 4, 1, 4-6), are absolută trebuință de aceste două călăuze Dumnezeiești; Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură. Precum pasărea nu poate zbura numai cu o aripă; tot așa nici Biserica – adunarea creștinilor – nu poate a se sui la moștenirea cerească pe care a pregătit-o Dumnezeu celor ce-I slujesc cu credință (Mc. 10, 40; 1 Cor. 2, 9; Evr. 11, 1-16), fără de aceste două aripi: Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură.

Cei doi luminători ai lumii materiale, au fost rânduiți pe cer de Dumnezeu în a patra zi a creației pentru a lumina pământul: Soarele pentru zi, și luna pentru noapte (Fac. 1, 18; 19). Cum acești doi luminători, după porunca lui Dumnezeu luminează lumea la timpul lor; tot așa și Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură, împlinesc aceeași voie a lui Dumnezeu, adică luminează pe cei ce le cercetează cu credință și cu umilință pentru a se folosi. Precum Dumnezeu a făcut pe Adam și Eva – doi – poruncind ca amândoi să se iubească și să se ajute pentru a duce jugul căsătoriei, încât să fie amândoi un trup (Fac. 1, 26; 2, 4-24; 3), așa și aceste două călăuze insuflate de Dumnezeu: una spusă și alta scrisă, se ajută și se întregesc una pe alta, încât amândouă alcătuiesc un singur corp al cuvântului Dumnezeiesc.

Noe, din porunca lui Dumnezeu, a adunat din toate vietățile pământului, perechi, perechi și le-a băgat în corabie, ca ele în timpul potopului să-și păstreze viața; tot astfel și în Biserica Vechiului și Noului Testament; Dumnezeu prin insuflații Săi Prooroci și Apostoli a pus cuvântul Său sub două forme în urechile poporului prin graiul viu (Sfânta Tradiție) și prin scris (Sfânta Scriptură); dar aceste două perechi, una sunt în lucrarea lor.

Avraam cu Isaac amândoi s-au suit în munte ca să aducă Jertfă după porunca Domnului (Fac. 22, 6); tot astfel Sf. Tradiție și fiica ei Sf. Scriptură, amândouă trebuie să fie suite în muntele minții creștinilor, ca ei să poată aduce adevărata jertfă bine plăcută lui Dumnezeu: viața lor pașnică și Sfântă; iar nu dezbinări, erezii și rătăcirii, cu atacuri și hule diavolești asupra Sf. Biserici Apostolice și Sobornice (Apc. 1, 3-6) cum fac... baptiștii, adventiștii, nazarenii, calendariștii, mileniștii etc. care se laudă că ei știu Scriptura, că-s sfinți, pocăiți etc...

Doi copii a adus Iosif, tatălui său, Patriarhul Iacob; acesta i-a binecuvântat cu semnul Sfintei Cruci (Fac. 48), și ei au ajuns două popoare puternice. Două sunt călăuzele creștinului – Sfânta

Tradiție și Sfânta Scriptură – care lucrând în strânsă legătură arată puterea Sfintei Cruci – sigiliul puterii Dumnezeiești și ajută adunarea creștinilor să meargă la Dumnezeu.

Cei doi heruvimi de aur turnat, puși pe capacul Chivotului Sfânt – dintre care vorbea Dumnezeu cu Moise, Aaron, și cu alți conducători ai poporului israelit – (Ieș. 25, 8, 18-22; Num. 7, 89; 3 Împ. 6, 23-27; 8, 8-11), închipuie cele două cărți: Sfânta Tradiție și Sfânta Scriptură, după care se conduce Biserica din cuvântul lui Dumnezeu pus într-însele, prin grai viu și în scris.

Două table de piatră, având porunca dragostei către Dumnezeu și aproapele, scrise cu degetul lui Dumnezeu, a dat Domnul lui Moise, pe care să le pună înaintea poporului Său. Două cărți Sfinte a pus Duhul Dumnezeiesc în Biserica Testamentului Vechi și Nou, după care să se călăuzească fiii Săi duhovnicești (Ieș. 31, 18; 24, 12; 32, 15-16; 34).

Două iscoade trimise de Isus Navi în cetatea Ierihonului... care au făcut bună ispravă... sunt și ele icoane ale Sfintei Tradiții și Sfintei Scripturi.

Sunt și alte multe simbolizări și dovezi care arată alegoric aceste două călăuze Dumnezeiești: Sf. Tradiție și Sf. Scriptură, dar noi socotim că sunt de ajuns aceste câteva mărturii, creștinilor drept-credincioși ai Bisericii creștine una Sfântă Sobornicească și Apostolească.

Domnul nostru Iisus Hristos nu ne-a lăsat nici o învățătură scrisă de Preasfinția Sa, ci toate învățăturile ni le-a predat prin viu grai. Numai prin ucenicii Săi, și urmașii lor adică prin Sf. Tradiție ni s-au păstrat toate învățăturile Sale mântuitoare. Aceasta o adeverește foarte clar Sfântul Ioan Evanghelistul în ultimul verset al Evangheliei sale zicând: „*Dar sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, nici în lumea aceasta mi se pare că n-ar încăpea cărțile ce s-ar fi scris. Amin*“ (Ioan 21, 25) (Spic. Din carte „Vârtejul Rătăcirilor“ de Protos. Nicodim Măndiță, pag. 462-465, Ed. Agapis, 1998 București).

CONFRUNTARE DINTRE CREȘTINII ORTODOCȘI ȘI CEI CE IGNORĂ ȘI CONTESTĂ SFÂNTA TRADIȚIE

Sfânta Tradiție sau Predaniile, sunt mult mai vechi, ba chiar străvechi față de Dumnezeiasca Scriptură. Sfânta Tradiție e mama Dumnezeieștilor Scripturi.

Curioșii: Cum poate fi Tradiția mama Scripturii, Bibliei, sau cum poate fi Scriptura – Biblia – fiica Tradiției?

Credinciosul: Bine. Și iată cum: Domnul Dumnezeu, după ce a creat cerul și pământul cu toate câte sunt într-însele în cele șase zile ale creației, apoi a făcut înaltul Sfat Divin, zicând: „*Să facem om după Chipul și după Asemănarea Noastră, care să stăpânească peste toate...*“. Atunci luând Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om, a suflat în fața lui suflare de viață și așa s-a făcut omul cu suflet viu, după Chipul Său: bărbat și femeie I-a făcut Dumnezeu. Apoi I-a binecuvântat, zicându-le: „*Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți. Domniți peste peștii mării, peste fiare, păsări, dobitoace și peste tot pământul*“ (Fac. 1; 2). Omul – Adam și Eva –, era o capodoperă, o foarte minunată lucrare, făcută cu cea mai mare măiestrie, o lucrare desăvârșită și de o unică frumusețe, în care erau puse, în mic, întreaga lume cerească și cea pământească, întreg universul, microcosm în macrocosm. Așezându-l în Raiul pământesc ca într-un palat împărațesc... Adam adeseori convorbea cu Dumnezeu Creatorul a toate, ca un copil cu tatăl său iubit... După căderea în păcat, prin nesocotirea poruncii după amăgirea șarpelui-diavol și mâncarea din pomul oprit, Dumnezeu dă omului făgăduința despre venirea Răscumpărătorului, îl învață cum să I se închine,

să-I slujească cu aducere de jertfe și altele. Acele științe despre Dumnezeu și voința Lui, Adam le-a predat urmașilor săi prin cuvânt sau prin grai viu. Astfel a luat naștere „Sfânta Tradiție“ sau „Predaniile“.

Dumnezeu Însuși își deosebește anumite persoane mai vrednice, în aleșii Săi: Abel, Sit, Enoh... Noe... Avraam... cărora le încredințează poruncile Sale. *„Eu – zice Dumnezeu despre Avraam – l-am ales ca să învețe pe fiii săi și casa sa după sine și vor păzi căile Domnului, ca să facă dreptate și judecată și să aducă Domnul peste Avraam toate (binecuvântările) câte a grăit către dânsul“* (Fac. 18, 19).

Dumnezeu își alege apoi pe Patriarhii: Isaac, Iacob-Israel, cei 12 cu Iosif, apoi pe alții necunoscuți de noi în cursul celor patru secole de robie sub Egipteni până la Moise. De la crearea lumii până la Moise, care cel dintâi a început a scrie Dumnezeiasca Scriptură – cele cinci cărți – sunt vreo 4000 de ani. În acel foarte lung timp, toți dreptii: Abel, Sit... Enoh... Noe... Melhisedec, Avraam și alții, au învățat adevărata credință numai din Sf. Tradiție sau predanie, pentru că Sf. Scriptură nu era scrisă, nu exista. Moise începe Scriptura Vechiului Testament, dar nici el n-a putut scrie toate (2 Lege 4, 9; 6, 7). Multe adevăruri, d.p.: viața viitoare, răsplata faptelor fiecărui om după moartea sa, însemnătatea jertfelor... le lasă el să fie cunoscute din Sf. Tradiție, poruncindu-le din partea lui Dumnezeu: *„Povestiți în auzul fiilor, nepoților și strănepoților voștri, câte am făcut Eu în Egipt și semnele Mele pe care le-am arătat într-însul, ca să cunoașteți că Eu sunt Domnul“* (1eș. 10, 2). Moise scriind Legea, multe din regulile pentru viața plăcută lui Dumnezeu le lasă spre a se învăța din Tradiția nescrisă, zicând: *„Aduceți-vă aminte de zilele cele de demult, cugetați la anii neamurilor trecute! Întreabă pe tatăl tău și-ți va spune, întreabă pe bătrâni și-ți vor povesti“* (2 Lege 32, 7).

După Moise, Profetii vestesc poporului ales voia lui Dumnezeu. Dar nici ei n-au scris toți. Așa d. ex.: Samuil, Natan, Ilie, Eli-sei, ș.a. nu ne-au lăsat nimica scris, deși au profetit și au învățat

mult. Învățăturile lor au rămas tot în proprietatea Sfintei Tradiții, până ce s-a ridicat careva să scrie mai târziu prin insuflarea Duhului Sfânt, în cărțile împăraților, foarte puțin din ceia ce au învățat, prezis și lucrat ei. Așa a făcut Preotul Ezdra și alții (Ezdra 7, 10-12; 2 Macab. 2, 13; 4 Împ. 22...).

Curioșii: Oare și în Noul Testament tot Tradiția e mama Scripturilor?

Credinciosul: Da. Ca și în Biserica Vechiului Testament și în Biserica Noului Testament, Tradiția Sfântă a fost și este mama Sfintelor Scripturi ale Noului Testament.

Curioșii: Cum?

Credinciosul: Iată cum. Mântuitorul nostru Iisus Hristos a predicat toată învățătura Sa prin grai viu, oral, nu în scris. Aceasta ne-o adeverește El însuși în soborul Iudaic și înaintea arhierelui, zicând: „*Eu am grăit lumii pe față. Întotdeauna am învățat în sinagogă și în biserică (templu) unde pururea se adună toți Iudeii. Pe ascuns n-am grăit nimic. Ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit. Iată, aceștia știu ce am grăit Eu*“ (Ioan 18, 20-21). Tot verbal (nu în scris) a învățat Mântuitorul și pe ucenicii Săi, atât înainte de înviere (Mt. 10...) cât și după învierea Sa (Lc. 24, 25-27; F. Ap. 1, 3-8).

Curioșii: Ei, da tot numai ce e scris este izvor de credință!

Credinciosul: Dacă numai ce este scris ar fi unicul izvor de credință, Mântuitorul oare n-ar fi lăsat scris de mâna Sa toată învățătura și toate Dumnezeieștile Sale descoperiri? Noi însă nu cunoaștem decât un singur loc în Sfânta Evanghelie unde ni se spune că El a scris. „*Fariseii și cărturarii aduc în biserică la Mântuitorul o femeie prinsă în desfrânare, ispitindu-L: „Învățătorule... Moise ne-a poruncit în lege ca pe astfel de femei să le ucidem cu pietre.*

Tu ce zici?“ Atunci Iisus plecându-Se jos, scria cu degetul pe pământ, nebăgându-i în seamă...” (Ioan 8, 3-12). Cele ce a scris El atunci pe pământ nu știm. Nu știe nimeni din oameni. Nu ni s-a păstrat.

Curioșii: Domnul Iisus ne trimite numai la Scriptură, zicând: „Cercetați Scripturile, că vouă vi se pare a avea într-insele viață veșnică și acestea sunt cele ce mărturisesc despre Mine“ (Ioan 5, 39). Așadar, numai Scriptura e izvorul credinței.

Credinciosul: Cuvintele acestea au cu totul alt înțeles decât acela pe care-l susțineți voi: Mântuitorul în ziua Sâmbetei vindecă la scaldătoarea Vitezdei pe un slăbănog care boala de 38 de ani. Slăbănogul însănătoșit, spre mirarea tuturor, își ia patul în spate, pe care zăcuse atâta amar de timp și umbla. Fariseii văzând acea minune, crăpând de ciudă, i-au zis: „Este Sâmbătă. Nu ți se cade a-ți lua patul“. Slăbănogul, încurajat de binele căpătat, a zis: „Cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi zis: „Ia-ți patul tău și umblă“, arătând prin aceasta că Cel ce îl vindecase era o Persoană Dumnezeiască. Atunci fariseii întărâtându-se mai mult asupra Domnului, El le explică să știe că vindecarea slăbănogului sâmbăta e un lucru plăcut lui Dumnezeu, că altfel nu s-ar fi vindecat. Ca dovadă vie îi trimite la Scripturile Vechiului Testament (Ioan 5, 39, 1-38). Prin cuvintele acestea Mântuitorul adevestează tuturor că El este Mesia cel așteptat de Israeliți și de neamurile pământului și despre Dumnezeirea Lui; iar nu că numai Scriptura, nu și Tradiția – mama ei – ar fi izvor de bună credință.

Curioșii: Tot numai Scriptura e izvor de credință, după cum scrie: „Acestea s-au scris ca să credeți că Iisus este Hristos Fiul lui Dumnezeu și crezând, să aveți viață în Numele Lui“ (Ioan 20, 31). Vedeți dar că Tradiția nu-și mai are locul pentru mântuire?

Credinciosul: Ba da și Tradiția – mama Scripturii – ca și Scriptura, fiica ei, își are locul său folositor în actul mântuirii oamenilor.

Ascultați: Chiar aici deasupra cuvintelor citate, vedem arătată Sfânta Tradiție, mama Scripturii, în cuvintele: „Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt

scrise în cartea aceasta“. Și în alt loc: „Sunt încă și altele multe câte a făcut Iisus, care de s-ar fi scris cu de-amănuntul, mi se pare că nici în lumea aceasta n-ar încăpea cărțile ce s-ar fi scris. Amin“ (Ioan 20, 30; 21, 25). Sf. Ev. Marcu scrie că Iisus „a început a-i învăța multe“ (Mc. 6, 34); dar ce anume I-a învățat nu ne spune. După Învierea Sa, mergând cu Luca și Cleopa la Emaus, „începând de la Moise și de la Prooroci, le tâlcuia lor toate Scripturile, cele ce erau pentru, El... Apoi S-a înfățișat pe Sine viu Apostolilor, după Patima Sa în multe semne adevărate, timp îndelungat de 40 de zile, arătându-le lor și grăindu-le cele pentru Împărăția lui Dumnezeu...“ (Lc. 24, 27; F. Ap. 1, 3); dar ce anume le-a arătat și I-a învățat, nu spune... Așadar, cele ce nu sunt scrise în Sfintele Scripturi, sunt în domeniul Sfintei Tradiții și folosesc pe oameni în credincioșie și în viețuirea lor creștinească ca și Sf. Scriptură.

Curioșii: Și ce vrei să ne mai spui și cu asta?

Credinciosul: Vreau să vă arăt că și Sfinții Apostoli au luat o mulțime de dispozițiuni necuprinse în Sf. Evanghelie, tot din Tradiție.

Curioșii: Care?

Credinciosul: Dispoziția despre circumciziune (Gal. 5, 1-7; 6, 12-13; F. Ap. 15), despre așezarea Episcopilor (1 Tim. 3, 1-7; 5, 17-22; F. Ap. 14, 23), a Preoților (Tit 1, 5), a Diaconilor (1 Tim. 3, 8-14; F. Ap. 6, 1-6) și despre modul sau forma săvârșirii Tainelor Sfinte...

Așa, de pildă, la Botez se vorbește numai despre apă, ca element al Tainei (Ioan 3, 5; F. Ap. 8, 36-38) și formula rostirii cuvintelor (Mt. 28, 19); iar despre modul săvârșirii nu aflăm nimic în Sfânta Scriptură, decât numai în Sfânta Tradiție.

Despre Mir-Ungere, Sf. Ap. și Ev. Marcu (Mc. 6, 13), Ioan (1 Ioan 2, 20-27) și Pavel (2 Cor. 1, 21-22; Efs. 4, 30), arată că se săvârșea pe timpul lor, dar despre modul cum se făcea nu aflăm nimica în Sf. Scriptură; ci numai în Sf. Tradiție.

Despre Taina Sfintei Împărtășiri aflăm că Mântuitorul a luat Pâinea, a binecuvântat-o și frângând-o a dat-o ucenicilor Săi. Așijderea și Paharul cu vin, poruncindu-le a face aceasta în

pomenirea Lui (Mt. 26, 26-28; Mc. 14, 22-24; Lc. 22, 19-20; 1 Cor. 11, 24-25). Despre aceasta tot pe scurt ne vorbește și Sf. Ap. Pavel în epistola întâia către Corinteni (10, 16-17), fără să ne arate cuvintele de mulțumire, forma de binecuvântare și de frângere, zicând: „*Am luat de la Domnul ceea ce am dat vouă, că Domnul Iisus în noaptea în care a fost vândut a luat pâine...*“ (1 Cor. 11, 23-32). Din cuvintele Apostolului „*am dat vouă*“ reiese clar că Episcopii și Preoții din Corint știau cum să săvârșească această Dumnezeiască Taină precum învățaseră de la Apostoli, deci, după Tradiție. Așa stă lucrul și cu celelalte Taine Sfinte, ierurghii și rugăciuni, despre care Sf. Scriptură ne amintește pe scurt. „*Rogu-te – scrie Sf. Ap. Pavel ucenicului său Timotei Episcopul Efesului – să faceți rugăciuni, cereri, făgăduințe, mijlociri și mulțumiri pentru toți oamenii. Pentru împărați, dregători...*“ (1 Tim. 2, 1-2). În ce constau acele rugăciuni, cereri, făgăduințe, mijlociri și mulțumiri, Apostolul nu ne arată, decât numai cu observarea, că: „*Toate să se facă după buna cuviință și cu rânduială*“ (1 Cor. 14, 33-40). Rânduiala aceasta consta nu în ceea ce Apostolul le scrie; ci în ceea ce-i învățase personal: „*Cele ce ați auzit și învățat de la mine, acestea să le faceți*“ (Filip. 4, 9), deci, după Tradiție ce le-o dăduse.

Curiozii: Ei, mai spune Apostolul ceva despre Tradiție, afară din cele ce ne-ai arătat până acum?

Credinciosul: Da. Și sunt și alte multe locuri în Noul Testament în care Apostolul ne grăiește clar despre Tradiție. Ascultați: În epistola a doua către Tesaloniceni Sf. Ap. Pavel le scrie despre Sf. Tradiție sau Predanie așa: „*Fraților, fiți statornici, țineți Predaniile care le-ați învățat ori prin cuvânt, ori prin scrisoare*“ (2 Tes. 2, 15). Vedeți? El deosebește aici Tradiția – învățătura dată prin grai viu, de Scriptură – învățătura dată prin scris. Ucenicului său Timotei, Episcopul Efesului, îi scrie tot despre Tradiție: „*Ține forma (dreptarul) cuvintelor sănătoase care ai auzit prin grai viu de la mine, în credință și iubire, care este în Hristos Iisus*“ (2 Tim. 1, 13). Și în alt loc: „*Păstrează (comorile) ce ți s-au încredințat, depărtând înnoirile deșarte și împotrivirile științei mincinoase, pe*

care unii urmându-le, au rătăcit de la adevărata credință“ (1 Tim. 6, 20-21). Prin comorile acestea încredințate, nu vorbește de cartea Sfintei Scripturi a Noului Testament, care în mare parte: încă nu era scrisă; ci de învățăturile luminătoare pe care i le dăduse prin grai viu. Mai departe iarăși îl învață despre Tradiție, zicând: „*Cele ce ai auzit de la mine... încredințează-le la oameni credincioși*“ (2 Tim. 2, 2; Gal. 1, 8-9). *Cele ce ați învățat, ce ați luat și ați auzit și ați văzut la mine, aceea să faceți și Dumnezeuul păcii va fi cu voi*“ (Filip. 4, 9). Trebuie să știți ceva și mai mult. Sf. Ap. Pavel, luminătorul neamurilor, pune așa de mare preț pe marile foloase ale Sf. Tradiții, încât îi laudă pe aceia care o țin. „*Vă laud – zice – pe voi fraților, că vă aduceți aminte de toate învățăturile mele și țineți Predaniile* (Tradițiile) *precum (verbal) vi le-am dat eu*“... (1 Cor. 11, 2; 15, 1-11)!

Curioșii: Mai arată și alt Apostol care să mai vorbească despre Tradiție! Așa-i că nu găsești?

Credinciosul: Ba da. Iacă și Sf. Ap. și Ev. Ioan grăiește despre Tradiție, zicând: „*Noi Apostolii, ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri... aceea vă vestim, ca și voi să aveți împărtășire cu noi... Drept aceea, ce ați auzit voi de la început, aceea să rămână în voi. De va rămânea în voi ce ați auzit din început și voi veți rămânea în Fiul și în Tatăl*“ (1 Ioan 1, 1, 3); 2, 24). În alt loc tot acest Sf. Ap. și Ev. vorbește: „*Mult aș avea să-ți scriu, dar n-am voit cu hârtie și cu cerneală, căci nădăjduiesc că voi veni la voi și voi vorbi față în față...*“ (2 Ioan 1, 12). Așijderea și în alt loc zice: „*Multe aș avea încă să-ți scriu, dar n-am voit cu cerneală și cu pană. Nădăjduiesc însă că în curând te voi vedea și să vorbim față în față...*“ (3 Ioan 1, 13-14). Ce va fi vorbit și cu unii și cu alții față în față nu aflăm scris în Sf. Scriptură. Acelea au rămas desigur în domeniile Sfintei Tradiții.

Curioșii: Prin vorbele astea ai vrea să ne faci să credem, că și Tradiția ar avea același merit ca și Scriptura?

Credinciosul: Chiar așa și este. Mama și fata au același merit, poate chiar și mai mult mama decât fata, deoarece născătorii conlucrează cu Dumnezeu la nașterea născuților lor. Aceasta reiese chiar din cuvintele Scripturii care grăiește de

mama ei: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ...” (Mt. 15, 4) și o mărturisește: „Au nu vă aduceți aminte că încă fiind eu la voi, acestea am vorbit vouă?” (2 Tes. 2, 5). Varnava și Saul... ajungând în Salamina, vestiră cuvântul lui Dumnezeu în sinagoga Iudeilor (F. Ap. 13, 5). „Nimic – zice Apostolul – n-am făcut din cele de folos pe care să nu vi le vestesc și să nu vă învăț, fie cu toții de față, fie din casă în casă... Nu m-am ferit să vă învăț pe voi tot Sfatul lui Dumnezeu” (F. Ap. 20, 20, 27).

Curioșii: Și cu ce ne mai probezi că Sf. Scriptură ar fi scrisă pe temeiul Tradiției?

Credinciosul: Tot cu aceea că Sf. Tradiție a fost la început și apoi a venit Sf. Scriptură, ca o parte, prescurtare sau rezumat al aceluia. Din acest tezaur al descoperirilor Dumnezeiești, adică din Sf. Tradiție, au luat Sfinții Evangheliști și Apostoli uneori și au pus în Sfintele Scripturi. Spre o mai bună convingere, hai să dăm și aici câteva exemple: „După fuga în Egipt și după moartea lui Irod și a celor ce căutau sufletul Pruncului, Iosif înștiințându-se de la Îngerul Domnului, a luat Pruncul și pe Mama Lui și au venit iarăși în pământul lui Israel. Auzind că Arhelau împărățește în locul tatălui său Irod; s-a temut să meargă acolo. Luând poruncă în vis, s-a dus în părțile Galileei (unde împărățea Antipa cel blând). Ajungând acolo, a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a zis prin Prooroci, că: Nazarinean Se va chema” (Mt. 2, 23, 13-23). Citatul acesta, care nu se află în Scriptura Vechiului Testament (Ioan Hrisostom, Teofilact, Zigaben, ș.a.) de unde l-a luat Sf. Evanghelist Matei? Răspundeți. Așa-i că nu știți? Apoi iată, să vă spun tot eu: Sfântul Evanghelist Matei l-a luat din scrieri pierdute, din Sf. Tradiție. El cugetând la profețiile ce descriu starea de înjosire a lui Mesia (Ps. 21; Is. 53), i-a dat supranumirea de „Nazarinean”, adică disprețuit de lumea zăcândă în cel rău,

întărind cu precizarea Profetilor, luată din Tradiția Vechiului Testament. Iată deci, că Sf. Tradiție e un mare izvor de inspirații Divine, pentru scriitorii Scripturilor Noului Testament. Mai vreți și alte dovezi?

Curioșii: Da. Vrem.

Credinciosul: Vă dăm cu toată dărnicia. Ascultați:

Sf. Ap. Pavel, adresându-se Prezbiterilor din Efes, adunați în Milet, după ce le dă în grijă păstoria turmei Bisericii lui Hristos, peste care Duhul Sfânt l-a pus Episcopi, reamintindu-le ostenele și lacrimile lui, le zice: „În toate v-am dat vouă pildă... Osteniți-vă ajutând pe neputincioși, aducându-vă aminte de cuvintele Domnului Iisus căci El a zis: „Mai fericit este a da decât a lua“ (E. Ap. 20, 35, 16-35). Aceste cuvinte ale Domnului de unde le va fi luat și pus acolo Sf. Ap. și Ev. Luca, scriitorul cărții: „Faptele Apostolilor“, că nu le aflăm nicăieri în Dumnezeieștile Evanghelii. Desigur că numai din Sf. Tradiție verbală, păstrată de drept credincioșii – Păstori și păstoriți – din gură în gură și din tată în fiu.

Deși aceste dovezi sunt suficiente pentru recunoașterea Sfintei Tradiții, totuși, vă mai dăm încă trei dovezi din care să se încredințeze toți de existența Sfintei Tradiții în Biserica Vechiului și Noului Testament, spre a nu mai oscila nimeni de la Adevăr la minciună, de la lumină la întuneric, de la statornicie în Biserica Domnului la rătăcirii, de la Dumnezeu la Satana.

Curioșii: Dă-ne, vrem să auzim.

Credinciosul: Ascultați iarăși:

1) Sf. Ap. Pavel scrie ucenicului său, Episcopul Timotei, despre Ianis și Iamvris, care s-au împotrivit lui Moise în Egipt (2 Tim. 3, 8). Numele acestora însă nu le aflăm nicăieri în Sf. Scriptură a Vechiului Testament. Atunci dar de unde s-au păstrat și de unde le-a luat Apostolul de le-a citat aici? Din Tradiție.

2) De asemenea, în epistola Sf. Ap. Iuda, aflăm două istorisiri interesante: Mihail Arhanghelul, pricinindu-se cu diavolul pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să rostească judecată ocărătoare; ci numai a zis: „Domnul să te certe pe tine, diavole!“ (Iuda 1, 9).

3) În a doua istorisire despre proorocia lui Enoh, ne spune așa: „Despre ei a proorocit și Enoh al șaptelea strămoș de la Adam, zicând: „Iată vine Domnul cu miile Sale de Sfinți Îngeri, ca să judece pe toți și să mustre pe toți necredincioșii pentru toate faptele pe care le-au făcut în păgânătatea lor și pentru toate cuvintele cele aspre (de înfruntare) ce au grăit împotriva Lui păcătoșii cei necredincioși...” (Iuda 1, 14-15). Ia răspundeți-ne dacă puteți, de unde a luat Sf. Ap. Iuda aceste două istorisiri, că în Sf. Scriptură nicăieri nu se face amintire de ele? Din Sf. Tradiție, pe care unii deviați creștini o leapădă, pentru care sunt amestecați în păreri potrivnice și împărțiți în sute de partide sau secte, așa cum au fost amestecați în multe limbi și împrăstiați lucrătorii Turnului Babei (Fac. 11, 1-9)

Curioșii: Apoi tot Scriptura e izvor de întărire în credință.

Credinciosul: Da. Însă în strânsă legătură și cu Tradiția Sfântă este izvor de întărire a drepte credințe: „*Prin Silvan, credinciosul frate, puțin v-am scris vouă, îndemnându-vă și mărturisind că adevăratul Har al lui Dumnezeu este acesta în care stați... Prin descoperire mi s-a arătat mie taina, precum v-am scris pe scurt*“ (1 Petru 5, 12; Efs. 3, 3). Celelalte lămuriri le avem prin Sfânta Tradiție.

Curioșii: Noi ne ținem numai de Scriptură.

Credinciosul: Bine. Dar de unde aveți voi Sf. Scriptură? Nu tot de la Sfânta Tradiție, de la Sinoadele Apostolice, ecumenice, locale și de la Sfinții Părinți, pe care fără nici o socoteală voi îi disprețuiți?!

Curioșii: Dar ce sunt acele Sinoade? Noi nici nu vrem să știm de ele.

Credinciosul: Dacă nu știți și nici nu vreți să știți, tot mai mult vă rătăciți, de Hristos Domnul și de Dumnezeu Tatăl vă despărțiți... Sfintele Sinoade sunt o adunare a Păstorilor Bisericii, e puterea bisericească, așezată de Mântuitorul Hristos în Biserica Lui... Aceasta reiese clar din gura Lui, Care S-a făgăduit că e în Sinodul sau adunarea aleșilor Săi, zicând: „...*De nu ascultă nici de sobor (Sinod), să-ți fie ție ca un păgân și vameș... Unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor...*”

Precum M-a trimis pe Mine Tatăl și Eu vă trimit pe voi... Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ... Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin“ (Mt. 18, 17, 20; Ioan 20, 21; Mt. 28, 18-20). În această putere și Har de sus, Sfinții Apostoli se adună în trei Sfinte Sinoade:

1) Când au ales pe Matia, unul din cei 70, în locul lui Iuda Iscariotul (F. Ap. 1, 14-26).

2) Când au ales pe cei șapte bărbați bine-credincioși din marea adunare a Bisericii pentru Diaconie, pe care i-au pus înaintea și i-au hirotonisit în Diaconi (F. Ap. 6, 2-6).

3) Sinodul Apostolic ținut în anul 51 d. Hs. tot în Ierusalim, unde s-a discutat chestiunea, dacă creștinii recrutați din păgâni, ar urma ori nu să se mai supună circumciziunii și ceremoniilor legii mozaice. După dezbateri, hotărâsc: „*Părutu-s-a Duhului Sfânt și nouă să nu se mai pună peste voi nici o greutate, fără numai acestea: A vă feri de cele jertfite idolilor, de sânge, de sugrumat și de curvie...*“ (F. Ap. 15...).

Apoi au urmat, din vreme în vreme, cele șapte Sinoade ecumenice și Sinoadele locale, în care s-a curățit credința și viața creștinească de rugina feluritelor erezii, abateri și neorânduiri.

Sfintele Sinoade mai de pe urmă au aprobat hotărârile bune ale celor dinaintea lor... Astfel, Sfinții Părinți ai Sinodului V ecumenic, ascultând câteva fragmente ale lucrărilor Sinodului din Efes și Halchidon, deși acei Sfinți Părinți se pristăviseră, le recunosc și privind la prototipicul Sinod apostolic, zic: „*Deși Darul Duhului Sfânt s-a transmis din belșug fiecărui Apostol, încât ei nu aveau trebuință de sfat spre a ști ce să facă; totuși, n-au hotărât asupra faptului, dacă păgânii urmează sau nu să fie circumciși, decât după ce s-au adunat împreună și a întărit fiecare cuvintele sale cu mărturiile Sfintei Scripturi*“.

Sfinții Părinți ai Sinodului VI ecumenic Trulan, au fost așa de mult convinși de lucrarea Sfintelor Sinoade dinaintea lor, că n-au cutezat nici a adăuga, nici a micșora ceva.

În Sinodul VII ecumenic, la auzul rostirii Simbolului Niceo-Constantinopolitan, toți Sfinții Părinți au exclamat: „Toți așa credem, toți așa cugetăm și toți subscriem... Aceasta este credința apostolică. Aceasta este credința părintească. Aceasta este credința Ortodoxă. Aceasta este credința ecumenic (universal) întărită... Noi urmăm vechii legiuri a Bisericii, păstrăm hotărârile Părinților; iar pe toți aceia care adaugă sau iau ceva din Biserică, îi dăm anatemei“.

Curioșii: Noi ne ținem de Evanghelie și Scriptură. Tradiția n-o recunoaștem.

Credinciosul: Văd că voi nu vreți să recunoașteți Tradiția, totuși, vrând-nevrând, trebuie s-o recunoașteți, măcar indirect.

Curioșii: Cum?

Credinciosul: Precum am văzut, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, n-a scris nimic din cuvintele Sfintelor Evanghelii. El a răspândit toată învățătura Sa numai prin grai viu, adică numai prin cuvânt. Tot așa au făcut la început și Sfinții Apostoli. Așadar, e foarte clar, destul de învederat că Sf. Tradiție e mai veche decât Sf. Scriptură, deci mama Sfintelor Scripturi ale Noului Testament.

Curioșii: Iată, mai auzirăm și alta. Tradiția e mai veche-e-e! Tradiția e mama tuturor Scripturilor Noului Testament?! Cum o mai fi și asta?

Credinciosul: E drept așa cum a și fost cu adevărat. Timp îndelungat de ani de zile Sfinții Apostoli au învățat în lume numai prin viu grai și nu prin scris. Aceasta reiese și din felurile supranumiri ale învățăturilor Mântuitorului, d.p.: Cuvântul, Cuvântul lui Iisus, Cuvântul lui Dumnezeu (Lc. 5, 1; 1 Tes. 2, 13; 1, 5; F. Ap. 8, 25), Vestire (Lc. 9, 6), Bunavestire (Rom. 1, 7; 10, 15; Efs. 4, 11). Mărturie (F. Ap. 22, 18; 23, 11; 1, 8), Propovăduire (Mt. 3, 1-2; 4, 17; 10, 27; Lc. 1, 2; 1 Cor. 2, 4; 2 Tes. 2, 15; 2 Tim. 4, 2), Solie (Mal. 2, 7; Mt. 10, 1, 7; Mc. 6, 7; Lc. 10, 1; 1 Tim. 2, 7). De la Tradiție sau cuvântul dat prin grai viu, credincioșii își au în Sf. Scriptură numirea de: „ascultători“ și: „cei ce primesc cuvântul“ (Iac. 1, 22-23; Efs. 1, 13; Col. 2, 6; Gal. 6, 6; F. Ap.

8, 14; 17, 11): „Credința – zice Apostolul – vine din auz și auzul prin Cuvântul lui Dumnezeu... prin auzul credinței“ (Rom. 10, 17; Gal. 3, 2). Crescând Biserica, s-au ivit și feluriți eretici, ca ciupercile după ploaie. Aceia se vârau printre creștini, ca lupii printre oi și semănau în urechile credincioșilor felurite învățături stricate, amestecături de credințe ebraice și idolatre. Atunci Sfinții Apostoli au fost siliți să scrie Sfintele Evanghelii și epistolele, în care arătau pe scurt: Învățătura Domnului Hristos despre dreapta credință creștinească sau dogmatică, faptele și minunile Lui cele mai principale. Sf. Ap. și Ev. Luca zice: „De oarece mulți s-au apucat să alcătuiască povestire pentru lucrurile cele ce au fost adevărate între noi, precum au dat nouă cei ce din început au fost singuri văzători și slujitori Cuvântului, părutu-s-a și mie, urmând toate dintâi cu de-amănuntul, pe rând să scriu ție, puternice Teofile, ca să cunoști întărirea cuvintelor de care te-ai învățat“ (Lc. 1, 1-4).

Curioșii: Și când s-a scris Evanghelia, dacă ziceți că ani de zile s-a predicat Evanghelia numai prin grai viu și nu prin scris, sau după scrisoare?

Credinciosul: Sf. Ev. Matei a scris Sfânta Evanghelie la nouă-zece ani (a. 43-44) după Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos Dumnezeu-Omul cu Trupul Său la ceruri. Sf. Ap. și Ev. Marcu a scris Sfânta Evanghelie după douăzeci și nouă de ani (a. 62-63). Sf. Ap. și Ev. Luca după douăzeci și nouă de ani (a. 62) și Sf. Ap. și Ev. Ioan după șaiszeci și trei de ani (după a. 96 d.Hs.). Alți istorici determină apariția Sfintelor Evanghelii canonice, aproximativ, între anii 60-90 după Hristos (Introducerea în Noul Testament, de I.P.S.S. Nicodim, Justinian, Patriarhii României).

Curioșii: Dar epistolele Apostolilor și Apocalipsul când s-au scris?

Credinciosul: Sfinții Apostoli și-au scris epistolele lor cu zeci de ani după începerea erei creștine și a apostolatului lor, astfel:

Sf. Ap. și Ev. Luca scrie Faptele Apostolilor în anul 30 după Înălțarea Domnului, a. 63 d. Hs.

Sf. Ap. Pavel scrie:

Epistola către Romani în a. 24-25; a. 57-58 d. Hs.

Epistola I către Corinteni în a. 22-23; a. 55-56 d. Hs.

Epistola II către Corinteni în a. 24; a. 57 d. Hs.

Epistola către Galateni în a. 22; a. 55 d. Hs.

Epistola către Efeseni în a. 28-30; a. 61-63 d. Hs.

Epistola către Filipeni în a. 29-30; a. 62-63 d. Hs.

Epistola către Coloseni în a. 30; a. 63 d. Hs.

Epistola I către Tesaloniceni în a. 19; a. 52 d. Hs.

Epistola II către Tesaloniceni în a. 20; a. 53 d. Hs.

Epistola I către Timotei în a. 32; a. 65 d. Hs.

Epistola II către Timotei în a. 33; a. 66 d. Hs.

Epistola către Tit în a. 32; a. 65 d. Hs.

Epistola către Filimon în a. 30; a. 63 d. Hs.

Epistola către Evrei în a. 30; a. 63 d. Hs.

Sf. Ap. Iacob a scris ep. sa în a. 27-28; a. 60-61 d. Hs.

Sf. Ap. Petru a scris prima ep. în a. 31; a. 64 d. Hs.

Sf. Ap. Petru a scris a doua ep. în a. 34; a. 67 d. Hs.

Sf. Ap. și Ev. Ioan a scris prima ep. în a. 64; a. 97 d. Hs.

Sf. Ap. și Ev. Ioan a scris a doua ep. în a. 64; a. 97 d. Hs.

Sf. Ap. și Ev. Ioan a scris a treia ep. în a. 64; a. 97 d. Hs.

Sf. Ap. Iuda a scris epistola sa în a. 31-33; a. 64-66 d. Hs.

Sf. Ap. și Ev. Ioan a scris Apocalipsa în a. 63; a. 96 d. Hs.

Și toate acestea le-au scris numai după ce ani de zile au învățat pe credincioși prin grai viu, numai cu cuvântul și nu în scris. Cu toată negarea voastră, iată că, Sfânta Tradiție stă în picioare maiestuoasă, luminând în jurul sufletelor dreptcredincioșilor creștini.

Curioșii: Tradiția creștinească existând de aproape 1900 de ani, nu s-a putut păstra neatinsă și neamestecată de învățături străine.

Credinciosul: „Ba da. Nu numai că s-a putut; ci s-a și întregit și păstrat neatinsă, curată. Noi știm modul de predicare al Apostolilor. Ei nu predicau în ascuns, ci în public, în toate

localitățile și țările lumii pe unde I-a purtat Duhul Sfânt. Când s-a pierdut ceva din vreo Biserică, s-a păstrat în celelalte Biserici și i s-a dat aceleia înapoi învățătura trebuitoare.

Păstorii și Dascălii Bisericii apostolice și patristice, păstrau Tradiția cu mare sfințenie și cu multă grijă, după porunca Apostolului (Tit 1, 9; 2 Tim. 2, 2; 1, 13-14; 1 Tim. 6, 20; 1 Ioan 2, 24).

Curioșii: Ei, dar tot or mai fi amestecat ei Părinții și Dascălii Bisericii câte ceva străin în Tradiție.

Credinciosul: Nu. Ei păzeau cu mare sfințenie să nu se strecoare nimic străin în Sf. Tradiție. Însuși Ierarhii și Sfintele Sinoade supravegheau aceasta. „Ei – scrie Iustin filosoful († 164 d.Hs.) – nu învățau nimic după propriile lor închipuiri. Niciodată nu erau în dezacord. Fiind străini de orice rele intențiuni, ne-au predat învățătura așa precum o primiseră de la Dumnezeu“.

Sf. Ignatie († 107 d.Hs.) Episcopul Antiohiei îndemna cu toată râvna pe credincioși – Păstori și păstoriți – să fugă de învățăturile eretice și să se țină cu tărie de Tradiția apostolică (I.B.U. Eus. C. III-a).

Sf. Policarp Episcopul Smirnei († 166 d. Hs.), spune că „a dat credincioșilor cuvintele Domnului pe care le-a auzit nemijlocit de la Apostoli“ (I.B.U. Eus. C. IV-a).

„Dacă se întâmplă să întâlnesc pe cineva care a convorbit cu bătrânii Apostoli – zice Papia –, apoi eu cu mare grijă am întrebam de învățătura bătrânilor, d.p.: ce a vorbit Andrei, ce Petru, ce Filip, ce Toma sau Iacob, ce Ioan sau Matei, sau alt oarecare din ucenicii Domnului, ce Aristion și Preotul Ioan, ucenicii Domnului socotind că, cunoștințele din cărți nu-mi vor aduce atâta folos cât îmi aduce graiul viu“ (I.B.U. Eus. C. III-a).

Păstorii Bisericii, foarte aprinși după adevăr, au început a fixa în scris Tradiția orală, încă de pe când trăiau Sfinții Apostoli și ucenicii lor – bărbații apostolici.

Sf. Irineu († 202), ucenicul Sf. Policarp, scrie: „Dacă Apostolii, în genere, nu ne-ar fi lăsat scrieri, n-ar trebui să se urmeze ordinei Tradiției, pe care au încredințat-o și acelora, cărora au încredințat Bisericile? De această ordine se țin multe popoare

barbare, credincioase în Hristos, care fără hârtie și cerneală au scris în inimile lor mântuirea și păstrează cu sfințenie Tradiția veche... Acești oameni care au primit această credință fără scriori, cu privire la limba noastră, sunt barbari, dar cu privire la cugetare... foarte înțelepți... căci ei umblă în toată dreptatea. Iscodirile ereticilor nu le lasă ei nici măcar în cugetarea lor, în puterea acelor Tradiții apostolice vechi... Noi când îi trimitem pe ei (pe eretici) la Tradiția apostolică ce se păstrează în Biserică prin succesiunea Prezbiterilor, atunci ei se opun Tradiției...“ (Adversus Haereses, III, cap. 204 n. 1, 2 și cap. 2). „Nu trebuie a căuta adevărul la alții, când el se poate lua ușor din Sf. Biserică, căci în ea ca într-o vistierie bogată, Apostolii au pus în toată plinătatea tot ce aparține Adevărului. Astfel, orice doritor poate primi de la ea hrana vieții... Toți cei ce doresc să vadă adevărul, pot să afle în orice Biserică Tradiția Apostolică, descoperită în toată lumea“ (Contr. ev. C. III, c.4)... Când cineva discută cu un eretic care pervertește sensul Scripturii, sfârșitul discuției trebuie să-l pună Tradiția veche bisericească, fiindcă Biserica primară a primit de la Apostoli, nu numai textul Sfintei Scripturi, dar și legiuirea ei tâlcuire“ (Contr. Haer. C. III, c. 4).

Haegesip, contemporanul lui Irineu al Lionului, s-a îngrijit cu mare băgare de seamă în a strânge Tradiția Apostolică, formând cinci cărți (I.B.U. Eus. C. IV, c.22).

Origen, îndemnând să se păstreze Tradiția Bisericii, scrie: „Trebuie să credem numai acelui adevăr care nu se deosebește prin nimic de Tradiția bisericească și apostolească“ (De princip. C. I-a).

Sf. Ciprian († 304), vorbind despre marea importanță a Tradiției, zice: „Sufletele pioase ușor pot înlătura rătăcirile și pot găsi adevărul, căci îndată ce ne adresăm izvorului Dumnezeu-iestii Tradiții, rătăcirea va dispărea“ (Seris. 63).

Sf. Vasile cel Mare († 379 d.Hs.), vorbind despre păstrarea cu sfințenie a Sfintei Tradiții, zice: „Unele dintre dogmele și propovăduirile păstrate în Biserică le avem din învățătura scrisă,

pe altele însă le-am primit din Tradiția Apostolilor, transmise în taină. Amândouă aceste categorii au aceeași autoritate pentru evlavie. Nimeni nu va spune cuvânt împotriva acestora, pentru că nimeni nu cunoaște cât de cât așezămintele bisericești. Dacă am încerca să înlăturăm obiceiurile nescrise, ca neavând mare importanță, nu ne-am da seama că am păgubi Evanghelia în părțile ei principale; mai mult, am restrânge propovăduirea la numele ei gol. De pilda, (ca să pomenesc lucrul cel dintâi și foarte obștesc) cine a învățat prin scris, ca, cei care nădăjduiesc în Numele Domnului nostru Iisus Hristos să se însemneze cu Semnul Crucii? Ce scriere ne-a învățat să ne întoarcem spre Răsărit atunci când ne rugăm? Ce Sfânt ne-a lăsat în scris cuvintele de chemarea Sfântului Duh pentru prefacerea pâinii Euharistice și a Paharului binecuvântării? Nu ne mulțumim cu cele pe care le menționează Apostolul sau Evanghelia, ci spunem unele lucruri înainte, altele pe urmă, ca având mare putere pentru Taină și pe care le luăm din învățătura nescrisă. Noi binecuvântăm apa Botezului și untdelemnul Ungerii, ba încă și pe cel ce se botează. Din ce scrieri? Nu din Tradiția tăcută și tainică? Ce cuvânt scris ne-a învățat ungerea însăși cu untdelemn? Iar cufundarea omului de trei ori în apă, de unde este? Celelalte câte sunt în legătură cu Botezul, lepădarea de Satana și de îngerii lui, din ce scriere sunt? Nu sunt oare din această învățătură nepublicată și secretă, pe care Părinții noștri au păstrat-o sub tăcere, fără iscodire, ca unii care învățaseră bine acel lucru: păstrarea în tăcere a măreției Sfinte a Tainelor?... La fel Apostolii și Părinții care au stabilit la început cele în legătură cu Biserica, au păstrat taina lor în ascuns și în tăcere demnitatea lor...". (Despre Sf. Duh, 27, 66).

Sf. Ioan Damaschin († 760 d.Hs.) zice: „În Sf. Scriptură nu se pomenesc cele întâmplăte la moartea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu Maria. Dar acestea se istorisesc în cea mai veche și adevărată Tradiție, care ne spune că în momentul slăvitei Ei adormiri, toți Sfinții Apostoli, care colindau lumea în vederea

mântuirii, s-au adunat la Ierusalim, venind prin văzduh. Aici ei au avut o viziune cu Îngeri și au ascultat melodia Dumnezeiască a puterilor cerești etc.“ (Om. la Adormirea Fecioarei Maria, 2, 18).

Botezarea copiilor mici e o Tradiție apostolică. Aceste lucruri se știu prin grija aleasă și evlavia caldă cu care le-a păstrat Sf. Tradiție și pe care, la rândul nostru, se cuvine să le păzim cu aceeași grijă și evlavie, spre a le da mai departe celor ce vor veni după noi (Învăț. de Cred. Ort. pp. 34-35).

Părinții Bisericii din cursul vremurilor păstrează Tradiția cu mare sfințenie, așa încât Sfinții Părinți ai Sinodului VII ecumenic, zic: „Noi păstrăm neatinsse toate Tradițiile bisericești, scrise sau nescrise“. Așa s-a păstrat până în prezent, ba și în prezent Sfânta Tradiție.

Curioșii: Of! O-o-of! Așa de mult și cu tărie ne vorbiți de Tradiția aceea, că ne siliți să deraiem din credința noastră. Noi însă ne ținem tot de Scriptură cum am apucat.

Credinciosul: Văd cu durere, că voi, ca și altă multă lume, bolii de apucătură. Și iată vă rătăciți cu Scriptura în mână. Pervertind (alterând sau denaturând) înțelesul unor anumite citate scripturistice, ați ajuns să mergeți pe de lături de calea adevărului, a vieții și a mântuirii. Așa d.p.: Prin citatele acestea: Ps. 118, 5; Lc. 16, 29-31; Ioan 5, 39; 20, 31; F. Ap. 1, 1-2; 17, 11; 2 Petru 1, 19; Rom. 1, 16; 3, 21; 1 Cor. 14, 37; 1 Tim. 1, 3-4; 6, 3-4; 2 Tim. 3, 15-17... susțineți pervertit că numai Sf. Scriptură ar fi izvor de credință, pe când înțelesul adevărat al acestor locuri e cu totul altfel în lumina Duhului Sfânt, în care ele s-au scris. Prin altă categorie de citate, d.p.: 2 Lege 4, 2; Is. Navi 1, 7-8; Mt. 15, 1-9; Mc. 7, 5-13; 1 Cor. 4, 6; Gal. 1, 8; Col. 2, 8; Tit 1, 14; Apc. 22, 18)... pervertite după apucătura deviaților de la dreapta credință, susțineți că Sf. Tradiție nu trebuie să fie socotită ca izvor de credință, deși în realitate este și prea este. Sfânta Scriptură în mâna cunoscătorilor și a necunoscătorilor Sfintei Tradiții, din care s-a născut, este asemenea cu o floare foarte frumoasă, plăcută și bogată, din care albinele adună miere; iar păianjenii adună otravă. Sfânta Scriptură e o

sabie ascuțită pe amândouă părțile (Evr. 4, 12; Efs. 6, 17), o sabie minunată cu 99 de ascuțisuri, cu care trebuie să umble cineva cu foarte multă prudență, pentru a face bine și nu rău, spre a da viață și nu moarte. Ea arată luminos calea către mântuire celor care se conduc în tâlcuirea ei și de Sf. Tradiție. Cei care însă o tâlcuiesc numai după capetele lor, fără Sf. Tradiție, se rup din Trupul – Biserica lui Hristos – prăbușindu-se în erezii și apoi în pierzare pe veci. Aceasta reiese clar din cuvintele Sf. Ap. Petru, care zice: „*Iubitul nostru frate, Pavel, după înțelepciunea ce i s-a dat, v-a scris... În toate epistolele sale, în care unele (locuri sunt) cu anevvoie să se înțeleagă, pe care cei neînvățați (în cunoașterea adevăratului înțeles al lor) și neîntăriți, le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor*“ (2 Petru 3, 15-16).

Odinioară marele eunuc, boierul Candachiei, mergând în căruță printr-un loc pustiu anume Gaza, citea cartea Proorocului Isaia, dar nu înțelegea ceea ce citea. Pentru a fi luminat, i s-a trimis de Dumnezeu Apostolul Filip. Acesta apropiindu-se și lipindu-se de căruța boierului, i-a zis: „*Înțelegi oare ce citești?*“ El a răspuns drept: „*Cum voi putea înțelege, de nu mă va povățui cineva?*“ Atunci Filip deschizându-și gura sa, a început din locul acela al Scripturii să-i vestească pe Iisus... după care eunucul a crezut și s-a botezat (F. Ap. 8, 26-40). Ei bine, poate dispune fiecare om de luminarea Sfântului Duh, Care împarte Darurile „*fiecăruia precum voiește?*“ (1 Cor. 12, 11).

Cei care fără Sf. Tradiție tâlcuiesc Scripturile după capul lor, unde-i literal alegoric și unde-i alegoric literal, sunt asemenea celor ce dorm și toate halucinațiile din somn le socotesc drept fapte reale. Cu drept cuvânt putem spune clar, că: cei care au lepădat Sf. Tradiție, au pierdut cheia adevăratului înțeles al Sfintelor Scripturi și rătăcesc groaznic.